

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
160/20. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2020. december 16.

A C-597/18. P. sz., Tanács kontra K. Chrysostomides & Co. és társai, a C-598/18. P. sz., Tanács kontra Bourdouvali és társai, a C-603/18. P. sz., K. Chrysostomides & Co. és társai kontra Tanács és a C-604/18. P. sz., Bourdouvali és társai kontra Tanács egyesített ügyekben hozott ítélet

A Bíróság megerősíti a Törvényszék ítéleteit annyiban, amennyiben azok elutasították azokat a kártérítési kereseteket, amelyeket több magánszemély és társaság indított olyan aktusok és magatartások miatt, amelyeket uniós intézmények fogadtak el, illetve tanúsítottak a Ciprus részére a bankszektora szerkezetátalakításának feltételével nyújtott pénzügyi támogatás keretében

Ezzel szemben a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy az eurócsoport a Szerződések által létrehozott uniós szervezet, amelynek aktusai vagy magatartásai megalapozhatják az Unió szerződésen kívüli felelősségét

A 2012. év első néhány hónapjában több ciprusi székhelyű bank, köztük a Cyprus Popular Bank (a továbbiakban: Laïki) és a Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia (Bank of Cyprus, a továbbiakban: BoC) pénzügyi nehézségekkel szembesült. 2012. június 25-én Ciprus pénzügyi támogatás iránt kérelmet nyújtott be az eurócsoport elnökéhez, aki jelezte, hogy e támogatást vagy az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszköz, vagy az Európai Stabilitási Mechanizmus (ESM) nyújtja majd egy egyetértési megállapodásban konkretizálendő makrogazdasági kiigazítási program keretében. Az e megállapodásra vonatkozó tárgyalást egyfelől az Európai Bizottság az Európai Központi Bankkal (EKB) és a Nemzetközi Valutaalappal (IMF) együttesen, másfelől a ciprusi hatóságok folytatták le. 2013. április 26-án az egyetértési megállapodást – az ESM nevében – a Bizottság, a ciprusi pénzügyminiszter és a ciprusi központi bank elnöke írta alá, ami lehetővé tette, hogy az ESM pénzügyi támogatást nyújtson e tagállamnak.

Több magánszemély és társaság, akik a Laïkinál és a BoC-nál elhelyezett betétek jogosultjai, azok részvényesei vagy kötvénytulajdonosai, úgy vélték, hogy az Európai Unió Tanácsa, a Bizottság, az EKB, valamint az eurócsoport ezen egyetértési megállapodás keretében olyan intézkedések elfogadását, fenntartását vagy folyamatos végrehajtását követelte meg a ciprusi hatóságoktól, amelyek a betétek, részvényeik vagy kötvényköveteléseik értékének lényeges csökkenését eredményezték. Így szerződésen kívüli felelősség megállapítása iránti keresetet indítottak az Európai Unió Törvényszéke előtt azon veszteségek megtérítése iránt, amelyeket állításuk szerint ezen intézkedések miatt szenvedtek el.

A Törvényszék két 2018. július 13-i ítélettel, a K. Chrysostomides & Co. és társai kontra Tanács és társai ítélettel, valamint a Bourdouvali és társai kontra Tanács és társai ítélettel,¹ mindenekelőtt elutasította azon elfogadhatatlansági kifogásokat, amelyeket a Tanács az érintett magánszemélyek és társaságok által az eurócsoporttal szemben benyújtott kártérítési keresetekkel kapcsolatban felhozott. Ezt követően, ami az Unió szerződésen kívüli felelőssége megállapításának az EUMSZ 340. cikk második bekezdése szerinti első feltételét illeti, amely az uniós intézménnyel szemben kifogásolt magatartás jogellenességén alapul, és amely megköveteli, hogy megállapítást nyerjen a magánszemélyek számára jogokat keletkeztető jogszabály kellően súlyos megsértése, a Törvényszék megállapította, hogy az e kereseteket benyújtó magánszemélyeknek és társaságoknak nem sikerült bizonyítaniuk, hogy fennáll a tulajdonhoz való joguknak, a bizalomvédelem elvének és az egyenlő bánásmód elvének megsértése. Mivel az Unió

¹ A Törvényszék 2018. július 13-i K. Chrysostomides & Co. és társai kontra Tanács és társai ítélete, [T-680/13](#), és 2018. július 13-i Bourdouvali és társai kontra Tanács és társai ítélete, [T-786/14](#) (a továbbiakban: megtámadott ítéletek); lásd a [108/18. sz.](#) sajtóközleményt.

szerződésen kívüli felelősségének megállapításához szükséges első feltétel ezen esetben nem teljesült, a Törvényszék elutasította az említett kereseteket.

A Tanács (C-597/18. P. és C-598/18. P. sz. ügyek), valamint az érintett magánszemélyek és társaságok (C-603/18. P. és C-604/18. P. sz. ügyek) által benyújtott fellebbezések, továbbá a Tanács által benyújtott csatlakozó fellebbezések (C-603/18. P. és C-604/18. P. sz. ügyek) tárgyában, nagytanácsban eljáró Bíróság hatályon kívül helyezi a Törvényszék megtámadott ítéleteit annyiban, amennyiben azok elutasítják a Tanács által felhozott elfogadhatatlansági kifogásokat, amennyiben azok az eurócsoport ellen, valamint a 2013/236 határozat² 2. cikke (6) bekezdésének b) pontja ellen irányuló keresetekre vonatkoznak. Ugyanakkor a Bíróság elutasítja az említett magánszemélyek és társaságok fellebbezéseit.

A Bíróság álláspontja

Először is, ami **a Tanács által a C-597/18. P. és C-598/18. P. sz. ügyekben benyújtott fellebbezéseket** illeti, a Bíróság emlékeztet arra, hogy az Unió szerződésen kívüli felelősségének az EUMSZ 340. cikk második bekezdése alapján történő megállapítása azt feltételezi, hogy a jogellenes magatartást „uniós intézménynek” lehet felróni, amely fogalom nemcsak az EUSZ 13. cikk (1) bekezdésében kifejezetten említett uniós intézményeket foglalja magában, hanem a Szerződések által vagy azok alapján, az uniós célkitűzések megvalósításának szándékával létrehozott valamennyi uniós szervet és hivatalt magában foglalja.

E tekintetben a Bíróság először is megállapítja, hogy az eurócsoport azon tagállamok gazdaságpolitikáinak összehangolására irányuló kormányközi szerv, amelyek pénzneme az euró (a továbbiakban: európénznemű tagállamok). Másodszor, az eurócsoport nem tekinthető a Tanács formációjának, és e csoportot az informális jellege jellemzi. Harmadszor, nem rendelkezik semmilyen saját hatáskörrel, sem hatáskörrel arra, hogy szankcionálja a keretein belül kötött politikai megállapodások be nem tartását. A Bíróság ebből azt a következtetést vonja le, hogy **a Törvényszék tévesen állapította meg, hogy az eurócsoport a Szerződések által létrehozott „uniós” szervezet, amelynek cselekményei megalapozhatják az Unió szerződésen kívüli felelősségét.**

Hozzáteszi, hogy mivel az eurócsoport keretében kötött politikai megállapodások főként az uniós intézmények – többek között a Tanács és az EKB – aktusai és cselekményei révén konkretizálódnak és kerülnek végrehajtásra, **a jogalanyok nincsenek megfosztva az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkében biztosított hatékony bírói jogvédelemhez való joguktól**, mivel – amint azt egyébként a jelen esetben meg is tették – az Unió szerződésen kívüli felelősségének megállapítása iránt keresetet indíthatnak ezen intézményekkel szemben azon aktusok vagy magatartások alapján, amelyeket utóbbiak az ilyen politikai megállapodásokat követően fogadnak el vagy tanúsítanak. A Bíróság különösen azt hangsúlyozza, hogy a Bizottság feladata, hogy a Szerződések őreként ügyeljen az említett megállapodások uniós joggal való összhangjára, és hogy a Bizottság e tekintetben tanúsított esetleges passzivitása az Unió szerződésen kívüli felelősségének megállapításához vezethet.

Másodszor, ami **a Tanácsnak a C-603/18. P. és C-604/18. P. sz. ügyekben benyújtott csatlakozó fellebbezéseit** illeti, azok a Törvényszék azon értékelését vitatták, amely szerint egyrészt a Tanács a 2013/236 határozat 2. cikke (6) bekezdésének b) pontjával a BoC nem biztosított betéteinek részvényekké történő átalakításának fenntartását vagy folyamatos végrehajtását követelte meg a ciprusi hatóságoktól, másrészt pedig az említett hatóságok nem rendelkeztek semmilyen mérlegelési mozgástérrel e tekintetben.

² A pénzügyi stabilitás és a fenntartható növekedés helyreállítása céljából Ciprus által végrehajtandó egyedi intézkedésekről szóló, 2013. április 25-i 2013/236/EU tanácsi határozat (HL 2013. L 141., 32. o.). E határozat intézkedések és eredmények sorát irányozza elő Ciprus költségvetési hiányának kiigazítása, valamint e tagállam pénzügyi rendszere stabilitásának helyreállítása érdekében. A Tanács által benyújtott csatlakozó fellebbezések kifejezetten e határozat 2. cikke (6) bekezdésének b) pontjára vonatkoztak, amely kimondja, hogy a Ciprusra vonatkozó makrogazdasági kiigazítási program előírja „a BoC és a Laiki eszközei független értékelésének végrehajtását és a Laiki műveleteinek mihamarabbi integrálását a BoC-ba. Az értékelést haladéktalanul el kell végezni, hogy a BoC-nál lehetővé váljon a bankbetét-állományok cseréjének befejezése.”

Ezzel kapcsolatban a Bíróság megjegyzi, hogy a 2013/236 határozat 2. cikke (6) bekezdésének b) pontja nem határozza meg az említett átalakítás végrehajtásának különös szabályait, így a ciprusi hatóságok e tekintetben jelentős mérlegelési mozgástérrel rendelkeztek, így különösen, hogy meghatározzák a BoC betéteseinek számára az e banknál nem biztosított betéteik ellenében juttatott részvények számát és értékét. Következésképpen a Bíróság úgy véli, hogy **a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy Ciprusnak e rendelkezés értelmében semmilyen mérlegelési mozgástere nem volt ezen átalakítás különös szabályainak meghatározása tekintetében.**

Harmadszor, ami **az érintett magánszemélyek és társaságok által a C-603/18. és C-604/18. P. sz. ügyekben benyújtott fellebbezéseket** illeti, ők úgy vélték, hogy a tulajdonhoz való joguknak, a bizalomvédelem elvének és az egyenlő bánásmód elvének kellően súlyos megsértése az uniós intézmények aktusainak és magatartásának tudható be, így az Unió szerződésen kívüli felelőssége megállapításának első feltétele teljesült.

E tekintetben a Bíróság mindenekelőtt emlékeztet arra, hogy a tulajdonhoz való jog³ nem abszolút jog, és korlátozások tárgyát képezheti.⁴ A Bíróság többek között úgy ítéli meg, hogy – amint azt a Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítéletében⁵ már kimondta – **a 2013. április 26-i egyetértési megállapodásban említett intézkedések nem tekinthetők olyan aránytalan és elviselhetetlen beavatkozásnak, amely sérti az érintett magánszemélyek és társaságok tulajdonhoz való jogát.**

Ezt követően a Bíróság megállapítja, hogy **az a körülmény, hogy a nemzetközi pénzügyi válság korábbi szakaszaiban a más európenz nemű tagállamok részére történő pénzügyi segítségnyújtás nem volt különös intézkedések elfogadásához kötve, nem tekinthető olyan ígéretnek, amely alkalmas arra, hogy a Laiki és a BoC részvényeseiben, kötvénytulajdonosaiban és betéteseiben jogos bizalmat keltsen a tekintetben, hogy ugyanez lesz a helyzet a Ciprus részére szóló pénzügyi támogatás nyújtása esetében.**

Végül, miután emlékeztetett arra, hogy **az egyenlő bánásmód általános elve** megköveteli, hogy az összehasonlítható helyzeteket ne kezeljék eltérően, és az eltérő helyzeteket ne kezeljék ugyanúgy, kivéve ha az ilyen bánásmód objektíve igazolható, **a Bíróság elutasítja ezen elv megsértésének fennállását.** Megállapítja ugyanis, hogy **az érintett társaságok és magánszemélyek helyzete nem hasonlítható össze** a ciprusi központi bank helyzetével, amelynek tevékenységét kizárólag közérdekű célok vezérlik, továbbá nem hasonlítható össze a Laiki és a BoC görög fióktelepeinél elhelyezett betétek jogosultjainak helyzetével, e két bank azon betéteseinek helyzetével, amelyek betétei nem haladták meg a 100 000 eurót, valamint a Ciprust megelőzően pénzügyi támogatásban részesülő más európenz nemű tagállamok bankjai betéteseinek és részvényeseinek, illetve a ciprusi szövetkezeti bankszektor tagjainak helyzetével sem.

Következésképpen **a Bíróság teljes egészében elutasítja az érintett társaságok és magánszemélyek által benyújtott fellebbezéseket (C-603/18. P. és C-604/18. P. sz. ügy), hatályon kívül helyezi a Törvényszék megtámadott ítéleteit annyiban, amennyiben azok elutasítják a Tanács által felhozott elfogadhatatlansági kifogásokat, amennyiben azok az eurócsoport ellen, valamint a 2013/236 határozat 2. cikke (6) bekezdésének b) pontja ellen irányuló keresetekre vonatkoznak, és a Bíróság e kifogásokat érdemben elbírálvá⁶ az említett fellebbezéseknek helyt adott.**

Emlékeztető: A Törvényszék ítéletével vagy végzésével szemben a Bírósághoz lehet fellebbezni, kizárólag jogkérdésekben. A fellebbezésnek főszabály szerint nincs halasztó hatálya. Ha a fellebbezés elfogadható és megalapozott, a Bíróság hatályon kívül helyezi a Törvényszék határozatát. Ha a per állása megengedi, a

³ Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 17. cikke.

⁴ Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 52. cikke.

⁵ A Bíróság 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélete, [C-8/15 P–C-10/15 P](#); lásd a [102/16. sz.](#) sajtóközleményt.

⁶ Az Európai Unió Bírósága alapokmánya 61. cikke első bekezdésének második mondata értelmében.

Bíróság a jogvitát maga is érdemben eldöntheti. Ellenkező esetben a Bíróság az ügyet visszautalja a Törvényszék elé, amely kötve van a fellebbezési eljárás során a Bíróság által hozott határozathoz.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499